

ge beskadigelser, der nemt kan udbedres, til meget alvorlige ødelæggelser, f.eks. hvor paneler må nedtages og gulve brydes op i en lejlighed for at finde gemte narkotiske stoffer eller andet. Hertil kommer, at det som regel først under ransagningens foretagelse vil stå klart, om tingsødelæggelse er nødvendig for indgrebets foretagelse, og hvilket omfang den vil have. Det fremgår af de af udvalget indsamlede statistiske oplysninger, jf. nedenfor side 149, at det er uhyre sjældent, tingsødelæggelse finder sted i forbindelse med ransagning.

Det vil derimod følge af proportionalitetsgrundsætningen, jf. ovenfor kapitel 3.1.4. og 4.1.3., at en ransagning med tingsødelæggelse kræver en særlig afvejning af sagens betydning mod ulemperne ved indgrebet. Er der tale om omfattende ødelæggelser, må indgrebet opgives, medmindre sagen er af særlig alvorlig karakter. Også skånsomhedsgrundsætningen, jf. ovenfor afsnit 5.1., har betydning, idet enhver ransagning bør udføres på en sådan måde, at **tingsødelæggelse** så vidt muligt undgås eller i hvert fald begrænses mest muligt. Er der sket tingsødelæggelse i forbindelse med en ransagning, kan erstatning herfor ydes efter reglerne i retsplejelovens §§ 1018 b og 1018 c.

5.2.7. Underretning om foretaget ransagning.

Der findes ikke i de gældende regler i retsplejeloven nogen særlig regel om underretning, når en ransagning er foretaget, uden at den, der har rådigheden over stedet eller genstanden, har været til stede. Underretning må dog antages at ske i praksis, jf. Folketingets Ombudsmands Beretning 1975, side 419, og ovenfor side 75.

Udvalget foreslår, at en udtrykkelig regel om underretning gives i retsplejeloven, jf. lovudkastets § 798, stk. 3, 2. pkt.

Underretningspligten foreslås alene ved ransagninger af boliger og andre husrum, papirer, dokumenter og lignende samt aflåste genstande, d.v.s. de ransagninger, der griber

mest intenst ind i privatsfæren ("kategori 1", jf. ovenfor side 51), mens underretning findes unødvendig ved politiets ransagning af de af § 793, stk. 1, nr. 2, omfattede lokaliteter og genstande.

Underretning kan ske ved efterladelse af en meddelelse om ransagningen på stedet. Denne meddelelse bør indeholde oplysning om grundlaget for ransagningen. Herudover bør der gives oplysning om eventuel beslaglæggelse af effekter, tidspunktet for ransagningen samt meddelelse om, hvor yderligere oplysninger om ransagningen kan fås.

Pligten til at foretage underretning gælder både ved ransagning hos mistænkte og ikke-mistænkte. Reglen kan fraviges efter lovudkastets § 799 om hemmelig ransagning.

5.2.8. Attest om foretaget ransagning.

Efter retsplejelovens § 799, stk. 7, skal der, hvis en ransagning har været uden resultat, på begæring udstedes skriftlig erklæring herom.

I 1978 bortfaldt den tidligere bestemmelse i retsplejelovens § 1018 d, hvorefter politimesteren på begæring kunne udstede erklæring om, at strafforfølgning og visse foranstaltninger havde vist sig at mangle grundlag og ikke havde været forskyldt ved sigtedes eget forhold. Se herom betænkning nr. 801/1977 om erstatning i anledning af strafretlig forfølgning, side 45.

Begæring om udstedelse af erklæring efter retsplejelovens § 799, stk. 7, fremsættes i praksis meget sjældent. Udvalget finder på denne baggrund ikke grundlag for at opretholde bestemmelsen. Der forudsættes dog, at erklæring om, at en ransagning har været uden resultat, fortsat udstedes på begæring. Om fortolkning af retsplejelovens § 799, stk. 7, henvises til Folketingets Ombudsmands Beretning 1982, side 140.